

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2013. október 24.*

„Vámunió és Közös Vámtarifa — Az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS-) államokból származó termékekre vonatkozó preferenciális szabályrendszer — Cotonou-i megállapodás, V. melléklet, 1. sz. jegyzőkönyv, 16. és 32. cikk — Szintetikus szálak Nigériából az Európai Unióba történő behozatala — Az EUR.1 szállítási bizonyítványban az exportáló ország illetékes hatóságai által megállapított szabálytalanságok — A Bizottsággal közölt lenyomatmintának nem megfelelő bélyegzőlenyomat — Utólag kiadott bizonyítványok és helyettesítő bizonyítványok — Közösségi Vámkódex — 220. és 236. cikk — A visszatérítés iránti kérelem benyújtásakor már nem hatályos preferenciális vámtétel utólagos alkalmazásának lehetősége — Feltételek”

A C-175/12. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Finanzgericht München (Németország) a Bírósághoz 2012. április 13-án érkezett, 2012. február 16-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Sandler AG**

és

a **Hauptzollamt Regensburg**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: Juhász E., a tizedik tanács elnöke, tanácselnökként eljárva, A. Rosas és C. Vajda (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. július 10-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Sandler AG képviseletében H.-M. Wolfgang Steuerberater, N. Harksen és R. Hannemann-Kacic Rechtsanwältinnen,
- a Hauptzollamt Regensburg képviseletében M. Brandl, és C. Stephan, meghatalmazotti minőségben,
- a Görög Köztársaság képviseletében F. Dedousi, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– az Európai Bizottság képviselőjében L. Keppenne és B.-R. Killmann, meghatalmazotti minőségben, tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az egyrészt az afrikai, karibi és csendes óceáni államok, másrészt az Európai Közösség és tagállamai között 2000. június 23-án Cotonou-ban aláírt Partnerségi megállapodás (HL L 317., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 35. kötet, 3. o.; a továbbiakban: Cotonou-i megállapodás) – amelyet a Közösség nevében a 2002. december 19-i 2003/159/EK tanácsi határozat (HL 2003., L 65., 27. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 46. kötet, 121. o.) hagyott jóvá – V. mellékletében szereplő 1. sz. jegyzőkönyv 16. és 32. cikkének, a 2006. november 20-i 1791/2006/EK tanácsi rendelettel (HL L 363., 1. o.) módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o., a továbbiakban: Vámkódex) 220. és 236. cikkének, valamint a legutóbb a 2007. február 28-i 214/2007/EK bizottsági rendelettel (HL L 62., 6. o.) módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet (HL L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o.; a továbbiakban: a 2454/93 rendelet) 889. cikke (1) bekezdésének értelmezésére irányul.
- 2 A kérelmet a Sandler AG (a továbbiakban: Sandler) és a Hauptzollamt Regensburg (regensburgi fővámhivatal, Németország; a továbbiakban: HZA) között az illetékes nigériai hatóságok által kiállított EUR.1 szállítási bizonyítványokon (a továbbiakban: EUR.1 bizonyítványokon) szereplő bélyegzőlenyomatnak az említett hatóságok által az Európai Bizottsággal közölt lenyomatokkal való meg nem egyezése miatti utólagos ellenőrzést követően a HZA által kibocsátott két behozatali vámot megállapító határozat tárgyában folyamatban lévő peres eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

A Cotonou-i megállapodás

- 3 A Cotonou-i megállapodással az Európai Unió, nem kölcsönös alapon, preferenciális tarifális elbánásban részesítette az afrikai, karibi és csendes-óceáni államokból (a továbbiakban: AKCS-államokból) származó termékeket. E célból az Unió – 2007. december 31-éig – a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) létrehozásáról szóló, 1994. április 15-én Marrakech-ben aláírt, és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal (HL L 336, 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.) jóváhagyott egyezmény 1A. mellékletében szereplő, 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT-egyezmény) 1. cikkének (1) bekezdése szerinti legnagyobb kedvezmény elvéről szóló klauzulától való eltérésre kapott felhatalmazást. E rendszer 2008. január 1-jétől nem alkalmazható.
- 4 A Cotonou-i megállapodás 36. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezett, hogy az új kereskedelmi szabályokra való áttérés megkönnyítése érdekében az előkészítő időszak során minden AKCS-ország esetében fenntartják a negyedik AKCS–EK egyezmény szerint alkalmazott, nem kölcsönös kereskedelmi kedvezményeket az e megállapodás V. mellékletében meghatározott feltételek mellett. Ennek következtében bizonyos termékeknek – ideértve az AKCS-államokból származó textilárakat

is – az Unióba történő behozatalát vámoktól és azokkal azonos hatású díjaktól mentessé tették. Az említett megállapodás 37. cikkének (1) bekezdése pontosította, hogy az előkészítő időszak legkésőbb 2007. december 31-én véget ér.

- 5 Ugyanezen megállapodás V. melléklete rögzítette az előkészítő időszak során alkalmazandó kereskedelmi szabályrendszer alkalmazási feltételeit. Az említett mellékletben szereplő, a „származó termék” fogalmának meghatározásáról és a közigazgatási együttműködés módszereiről szóló 1. sz. jegyzőkönyv (a továbbiakban: 1. sz. jegyzőkönyv) rendelkezései értelmében – és különösen az 1. sz. jegyzőkönyv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontja alkalmazásában – az AKCS-államokból származó termékek az Unióba történő behozatalkor a Cotonou-i megállapodás V. mellékletének rendelkezései által biztosított előnyöket élvezték, amennyiben bemutatták az exportáló ország vámhatóságai által az 1. sz. jegyzőkönyv 15. cikke (1) bekezdésének megfelelően kiállított EUR.1 bizonyítványt.
- 6 Az EUR.1 bizonyítványokon szerepelnie kellett az exportáló ország vámhatóságai bélyegzőinek, amelyek mintáit az 1. sz. jegyzőkönyv 31. cikke (1) bekezdése értelmében meg kellett küldeni a Bizottságnak, amely azokat megküldte a tagállamoknak. Ugyanezen rendelkezés kimondta, hogy az EUR.1 bizonyítványokat attól a naptól fogadják el a kedvezményes elbánás alkalmazása céljából, amikor a Bizottság kézhez kapta a fenti információkat. Az 1. sz. jegyzőkönyv 31. cikkének (2) bekezdése pontosította, hogy az Unió és az AKCS-államok az illetékes vámigazgatási szerveiken keresztül segítik egymást az EUR.1 bizonyítványok hitelességének ellenőrzésében.
- 7 Az 1. sz. jegyzőkönyv 23. cikke úgy rendelkezett, hogy a származási igazolásokat az importáló ország vámhatóságaihoz kell benyújtani az ezen országban alkalmazandó eljárásnak megfelelően.
- 8 Az 1. sz. jegyzőkönyv „Utólag kiállított EUR.1 szállítási bizonyítvány” című 16. cikkének szövege a következő volt:

„(1) [...] kivételesen kiállítható [EUR.1 bizonyítvány] azon termékek kivitelét követően is, amelyekre vonatkozik, ha

- a) a kivitel időpontjában tévedés, véletlen mulasztás vagy különleges körülmények miatt nem állították ki; vagy
- b) a vámhatóságok számára kielégítően bizonyítható, hogy az [EUR.1 bizonyítványt] kiállították, de azt technikai okok miatt nem fogadták el a behozatalkor.

(2) Az (1) bekezdés végrehajtásához az exportőrnek jeleznie kell kérelmében azon termékek kivitelének helyét és időpontját, amelyekre az [EUR.1 bizonyítvány] vonatkozik, és meg kell jelölnie kérelmének okait.

(3) A vámhatóságok az [EUR.1 bizonyítványt] utólag csak annak ellenőrzése után állíthatják ki, hogy az exportőr által a kérelemben megadott adatok megegyeznek a megfelelő dokumentumokkal.

(4) Az utólag kiállított [EUR.1 bizonyítványt] az alábbi megjegyzések egyikével kell ellátni:

»NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT«, »DELIVRÉ A POSTERIORI«, »RILASCIATO A POSTERIORI«, »AFGEGEVEN A POSTERIORI«, »ISSUED RETROSPECTIVELY«, »UDSTEDT EFTERFØLGENDE«, »ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ«, »EXPEDIDO A POSTERIORI«, »EMITIDO A POSTERIORI«, »ANNETTU JÄLKIKÄTEEN«, »UTFÄRDAT I EFTERHAND«.

(5) A (4) bekezdésben említett megjegyzést az [EUR.1 bizonyítvány] »Megjegyzések« rovatába kell bejegyezni.”

- 9 Az 1. sz. jegyzőkönyv „EUR.1 szállítási bizonyítvány kiállítása korábban kiadott vagy kiállított származási igazolás alapján” című 18. cikke a következőképpen rendelkezett:

„Ha a származó termékeket valamely AKCS-államban vagy a[z Unióban] vámhivatali ellenőrzés alá vonják, lehetőség van arra, hogy valamennyi vagy néhány ilyen termék AKCS-államokon vagy a[z Unión] belül máshová történő továbbítása céljából az eredeti származási igazolást egy vagy több [EUR.1 bizonyítvánnyal] helyettesítsék. A helyettesítő [EUR.1 bizonyítvány(oka)t] az a vámhivatal adja ki, amelynek ellenőrzése alá helyezték a termékeket.”

- 10 A 1. sz. jegyzőkönyv „A származási igazolás ellenőrzése” című 32. cikke ekként rendelkezett:

„(1) A származási igazolás utólagos ellenőrzését szűrőpróbaszerűen, vagy akkor kell elvégezni, ha az importáló ország vámhatóságainak alapos oka van kételkedni az okmányok hitelességében vagy a szóban forgó termékek származó helyzetében, vagy a jegyzőkönyv egyéb követelményeinek teljesítésében.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseinek végrehajtása céljából az importáló ország vámhatóságai visszaküldi[k] az [EUR.1 bizonyítványt] és – ha benyújtották – a számlát, a számlanyilatkozatot vagy ezen okmányok másolatát az exportáló ország vámhatóságainak, szükség szerint megadva azon okokat, amelyek a vizsgálatot szükségessé teszik. Minden olyan okmányt és információt, amely arra utal, hogy a származási igazoláson megadott adatok helytelenek, továbbítani kell az ellenőrzés iránti kérelem alátámasztására.

(3) Az ellenőrzést az exportáló ország vámhatóságai hajtják végre. E célból jogukban áll, hogy bármilyen bizonyítékot bekérjenek, és az exportőr könyvelését megvizsgálják, vagy bármilyen szükségesnek tartott egyéb ellenőrzést elvégezzenek.

(4) Ha az importáló ország vámhatóságai úgy határoznak, hogy a vizsgálat eredményének megérkezéséig felfüggesztik a szóban forgó termékekre a kedvezményes elbánás megadását, az importőrnek felajánlják a termékek kiadását bármely szükségesnek ítélt óvintézkedés mellett.

(5) Az ellenőrzést kérő vámhatóságot haladéktalanul tájékoztatni kell a vizsgálat eredményéről. Ezen eredményeknek egyértelműen jelezniük kell, hogy az okmányok valódiak-e, és hogy a szóban forgó termékek az AKCS-államokból [...] származó termékeknek tekinthetők-e, és teljesítik-e e jegyzőkönyv egyéb követelményeit.

(6) Ha megalapozott kétség esetén nem érkezik válasz az ellenőrzésre vonatkozó megkereséstől számított tíz hónapon belül, vagy ha a válasz nem tartalmaz kielégítő információt a szóban forgó okmány valóságának vagy a termékek tényleges származásának megállapításához, a megkereső vámhatóságok, rendkívüli körülmények esetétől eltekintve, a kedvezményes elbánás igénybevételének jogosultságát megtagadják.

(7) Amennyiben úgy tűnik, hogy az ellenőrzési eljárás vagy bármely más rendelkezésre álló információ e jegyzőkönyv megsértését jelzi, az AKCS-állam saját kezdeményezésére vagy a[z Unió] kérésére kellő sürgősséggel megfelelő vizsgálatot folytat, vagy gondoskodik egy ilyen vizsgálat lefolytatásáról az ilyen jogsértés azonosítása és megakadályozása érdekében, és e célból az érintett AKCS-állam felkérheti a[z Uniót], hogy vegyen részt az ilyen vizsgálatokban.”

- 11 Annak érdekében, hogy segítse az exportáló tagállamokat a Cotonou-i megállapodás kedvezményes kereskedelmi szabályrendszerére vonatkozó rendelkezések alkalmazását illetően, a Bizottság közzétette a „Az AKCS-EK partnerségi megállapodás V. mellékletének a származó termék fogalmának meghatározásáról és a közigazgatási együttműködés módszereiről szóló 1. sz. jegyzőkönyvhöz fűzött magyarázó megjegyzések” című dokumentumot (HL 2002. C 228., 2. o.; a továbbiakban: megjegyzések).

12 A megjegyzések 10., 15. és 17. pontjában az 1. sz. jegyzőkönyv 16. és 32. cikkére vonatkozó kiegészítő magyarázatok, valamint az ott felsorolt esetekre vonatkozó példák találhatóak a foganatosítandó intézkedés meghatározásával.

13 A megjegyzések „16. cikk – Technikai okok” című 10. pontja a következőket tartalmazza:

„Az [EUR.1 bizonyítvány] elfogadása »technikai okok« miatt akkor tagadható meg, ha azt nem az előírt rendelkezések betartásával állították ki. Itt olyan esetekről van szó, amikor az utólag kiadott bizonyítványt később be tudják mutatni. E kategória például a következő esetekre terjed ki:

[...]

– az [EUR.1 bizonyítványon] nem szerepel bélyegző és aláírás (11. sz. eset),

[...]

– az [EUR.1 bizonyítvány] a Bizottságnak még meg nem küldött, új bélyegzőlenyomatot tartalmaz,

[...]

A foganatosítandó intézkedés

A »NEM ELFOGADOTT OKMÁNY« megjegyzés feltüntetése után, a visszautasítás okának vagy okainak feltüntetése mellett, a bizonyítványt vissza kell adni az importőrnek, utólag kiadott új bizonyítvány beszerzése végett. A vámhivatal ugyanakkor megőrizheti a visszautasított bizonyítvány fénymásolatát, egy esetleges utólagos ellenőrzés céljából, vagy ha csalás gyanúját felvető okokat vél felfedezni.”

14 A megjegyzések „32. cikk – A preferenciális rendszer alkalmazásának ellenőrzés nélküli megtagadása” című 15. pontja a következőket tartalmazza:

„Itt olyan esetekről van szó, amikor a származási igazolást alkalmatlannak minősítik. E kategória többek között a következő esetekre terjed ki:

– azok a termékek, amelyekre az [EUR.1 bizonyítvány] vonatkozik, nem tartoznak a preferenciális rendszer kedvezményének hatálya alá,

– az áruk feltüntetésére szolgáló rovat (EUR.1, 8. rovat) üres, vagy a bemutatott áruktól eltérő árukra vonatkozik,

[...]

A foganatosítandó intézkedés

A származási igazolásra rá kell vezetni az »ALKALMATLAN« szöveget, és azt az a vámhivatal, amelynél azt bemutatták, a későbbi felhasználása megkísérlésének megakadályozása érdekében bevonja.

Szükség esetén az importáló ország vámhatóságai e visszautasításról haladéktalanul tájékoztatják az exportáló ország vámhatóságait.”

15 A megjegyzések „32. cikk – Megalapozott kétség” című 17. pontjának szövege a következő:

„Ez a helyzet például a következő esetekben merülhet fel:

[...]

- hiányzik az [EUR.1 bizonyítványt] kiállító hatóság aláírása vagy a dátum,
- az árucikkeken, csomagolásukon vagy az egyéb kísérő okmányokon az [EUR.1 bizonyítványon] feltüntetett származástól eltérő származásra utaló jelölések szerepelnek,

[...]

- az okmány láttamozására használt bélyegző eltéréseket mutat a Bizottsággal közölt mintától.

A foganatosítandó intézkedés

Az okmányt utólagos ellenőrzés céljából meg kell küldeni a kibocsátó hatóságoknak, az ellenőrzés iránti kérelmet alátámasztó okok megjelölésével. A vizsgálat eredményének beérkezéséig a vámhatóságok megteszik az alkalmazandó vámok megfizetésének biztosítása érdekében szükségesnek ítélt óvintézkedéseket.”

A Vámkódex

16 A Vámkódexet hatályon kívül helyezte a Közösségi Vámkódex létrehozásáról (Modernizált Vámkódex) szóló, 2008. április 23-i 450/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 1. o.), amelynek egyes rendelkezései 2008. június 24-étől, más rendelkezései pedig 2013. június 24-étől váltak alkalmazhatóvá. Mindazonáltal az alapeljárásbeli jogvita, tekintettel tényállása megvalósulásának időpontjára, még a Vámkódexben foglalt szabályok hatálya alá tartozik.

17 A Vámkódex 77. cikke azokra az esetekre vonatkozott, amelyekben a vámáru-nyilatkozatot valamilyen (elektronikus) adatfeldolgozási eljárás alkalmazásával tették, és úgy rendelkezett, hogy a vámhatóságok ilyen esetekben mentesíthették a nyilatkozattevőt a kísérő okmányoknak a nyilatkozattal együttesen történő benyújtásának kötelezettsége alól. Ilyen esetekben az iratokat a vámhatóságok rendelkezésére bocsátása céljából meg kellett őrizni.

18 A Vámkódex 78. cikke lehetővé tette a vámhatóságok részére az áruk kiadása után a vámáru-nyilatkozat felülvizsgálatát, valamint az importműveletekre vonatkozó kereskedelmi okmányok és adatok utólagos ellenőrzését. Amikor a vámáru-nyilatkozat felülvizsgálata vagy az utólagos ellenőrzések azt jelezték, hogy az érintett vámeljárást szabályozó rendelkezéseket helytelen vagy hiányos adatok alapján alkalmazták, a vámhatóságoknak a rendelkezésükre álló új információk figyelembevételével minden szükséges intézkedést meg kellett hozniuk a helyzet rendezésére.

19 A Vámkódex 236. cikkének (1) bekezdése, a fenn nem állónak nyilvánított vámtartozás visszafizetésére vagy elengedésére irányuló eljárást illetően, többek között pontosította, hogy:

„A behozatali vagy kiviteli vámokat vissza kell fizetni, amennyiben megállapításra kerül, hogy megfizetésükkor e vámösszegek nem jogszabály szerintiek voltak, vagy az összeget a 220. cikk (2) bekezdése ellenére vették könyvelésbe.

[...]

Visszafizetés vagy elengedés nem nyújtható, ha valamely, nem jogszabály szerint fizetendő összegnek a kifizetése vagy könyvelésbe vétele az érintett személy szándékos cselekedetének eredménye.”

- 20 A Vámkódex 247. cikke értelmében az említett kódex végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottság fogadta el.
- 21 Ami a vámok visszafizetésére vagy elengedésére vonatkozó eljárást illeti, a 2454/93 rendelet 889. cikkének (1) bekezdése több szabályt tartalmazott a preferenciális tarifális rendszer kedvezményének utólagos megadását illetően, és így rendelkezett:

„Ha a visszafizetésre vagy elengedésre vonatkozó kérelem vámkontingens, vámplafon vagy egyéb preferenciális tarifális szabály szerint az árura a szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó vámáru-nyilatkozat elfogadásának időpontjában alkalmazott csökkentett vagy nulla behozatali vámtételen alapul, a visszafizetés vagy elengedés csak akkor engedélyezhető, ha a visszafizetésre vagy elengedésre vonatkozó kérelem benyújtásának időpontjában az alábbi szükséges okmányokat csatolták arról, hogy:

- vámkontingens esetén annak mennyisége még nem merült ki,
- egyéb esetekben a rendszerint fizetendő vámtételt nem határozták meg újra.

Ha az előző bekezdésben megállapított feltételek nem teljesülnek, a visszafizetést vagy elengedést ettől függetlenül engedélyezhetik, ha az árukra a vámhatóság hibájából nem alkalmazták a csökkentett vagy nulla vámtételt, és a szabad forgalomba bocsátásra vonatkozó vámárnyilatkozat, amelyhez a csökkentett vagy nulla vámtétel alkalmazásához szükséges minden okmányt csatoltak, tartalmazott minden adatot.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 22 A 2005. május 19. és 2007. július 11. közötti időszakban a Sandler – elektronikus úton, az ATLAS-rendszer alkalmazásával tett vámáru-nyilatkozatokkal – több, szintetikus szálát tartalmazó küldeményt bocsátott közösségi szabad forgalomba. A Hauptzollamt Hamburg Hafen – Waltershof (a hamburgi [Németország] kikötő fővámhivatala) az árukat a bejelentett – nigériai – származás alapján preferenciális, „nulla” vámtétel alkalmazásával bocsátotta szabad forgalomba. A vámáru-nyilatkozathoz tartozó EUR.1 bizonyítványok bemutatásától és ellenőrzésétől a vámhatóságok a vámkezelés időpontjában eltekintettek.

- 23 2008 folyamán, az EUR.1 bizonyítványoknak a Vámkódex 78. cikke szerinti utólagos ellenőrzése során a HZA megállapította, hogy 34 EUR.1 bizonyítványon olyan kerek bélyegzőlenyomat szerepel, amelyen a bélyegző külső körén a „NIGERIA CUSTOMS SERVICE” és a „TIN CAN ISLAND PORT. LAGOS” szöveg, a belső körön pedig „ASST.COMPTROLLER o/c Export Seat Releasing Officer” szöveg szerepel egy dátumot követően. A HZA szerint e bélyegzőlenyomat nem egyezett meg azzal a lenyomatmintával, amelyet a nigériai hatóságok a Bizottságnak az 1. sz. jegyzőkönyv 31. cikke (1) bekezdése alapján megküldtek, hiszen az a lenyomatminta egy ovális bélyegzőé volt, amelyen a „NIGERIA CUSTOMS SERVICE” és „EXPORT SEAT” szöveg, valamint a bélyegző belső részén egy dátumot követően a „TINCAN PORT” szöveg szerepelt:

Az EUR.1 bizonyítványokon szereplő bélyegzőlenyomat:	A nigériai hatóságok által közölt lenyomatminta:
	

- 24 A HZA által a kérdést előterjesztő bíróság részére szolgáltatott információk alapján a nigériai hatóságok által közölt bélyegzőlenyomat-minták 2003. július 1-jétől kezdve a Cotonou-i megállapodás V. mellékletében szereplő preferenciális rendszer lejártáig, azaz 2007. december 31-ig voltak érvényben, és a nigériai hatóságok e két időpont közötti időszakban nem küldtek értesítést arról, hogy azok módosultak volna.
- 25 Ebből kifolyólag a HZA 2008. április 30-i levelében arról tájékoztatta a Sandlert, hogy az EUR.1 bizonyítványok nem fogadhatók el, és azokra a „nem elfogadott okmány” feliratot kell rávezetni. Ezenfelül a HZA rögzítette, hogy behozatali vámot kell kivetni, mindazonáltal új EUR.1 bizonyítvány(ok) bemutatása esetén az visszatéríthető. Két – 2008. május 14-én és 2008. június 3-án kelt – behozatali vámot megállapító határozatával a HZA összesen 65 612,71 euró összegű vámot vetett ki a harmadik országokból származó árukra alkalmazandó 4%-os vámtétel alkalmazásával.
- 26 2008. szeptember 10-én a Sandler bemutatta a Bizottsággal közölt mintának megfelelő bélyegzővel ellátott EUR.1 bizonyítványokat, és kérte a két vámmegállapító határozatot követően megfizetett vámok visszatérítését. Ezeken az EUR.1 bizonyítványokon a „Megjegyzések” című 7. sz. rovatban a „being issued in replacement of EUR.1 ...” („az EUR.1. ... helyettesítése céljából kiadva”) megjegyzés szerepelt, a HZA által el nem fogadott EUR.1 bizonyítványok dátuma és száma mellett.
- 27 2008. szeptember 22-i határozatával a HZA elutasította a visszatérítés iránti kérelmet azzal az indokkal, hogy a 2454/93 rendelet 889. cikkének (1) bekezdése értelmében a preferenciális szabályok utólagos alkalmazása csak akkor lehetséges, ha a kért preferenciális vámtétel a visszatérítés iránti kérelem benyújtásának időpontjában még hatályban van. Márpedig a Cotonou-i megállapodásban szereplő

preferenciális szabályrendszer alkalmazási időszaka 2007. december 31-én lejárt, ráadásul a Nigériából származó árukra vonatkozóan 2008. január 1-jétől nem volt érvényben preferenciális vámokról szóló rendelkezés.

- 28 Emellett a Sandler kérte a vámok méltányossági alapon való visszatérítését, a Vámkódex 239. cikke értelmében. Ezt a kérelmet a HZA 2009. február 23-i határozatával szintén elutasította.
- 29 A Sandler a HZA mindkét említett határozatával szemben panaszt nyújtott be, amelyeket elutasítottak. A Sandler ezt követően a kérdést előterjesztő bíróság előtt keresetet indított mindkét elutasító határozattal szemben. E kereseteket az említett bíróság egyesítette.
- 30 A kérdést előterjesztő bírósághoz benyújtott keresetében a Sandler azzal érvel, hogy a közigazgatási együttműködés rendszere keretében valamely harmadik ország vámhatósága által kiállított EUR.1 bizonyítványban szereplő pontatlanságot olyan hibának kell tekinteni, amelyet a gazdasági szereplő nem ismerhet fel. Ugyanis ez utóbbinak nincs semmilyen ellenőrzési feladata, annál is inkább, mivel nincs arra vonatkozó rendelkezés, hogy a szükséges bélyegző mintája az importáló ország vámhatóságainál megtekinthető. A Sandler egyebekben kiemeli, hogy az eredeti EUR.1 bizonyítványokat anyagi jogi szempontból helyesen állították ki, csupán a használt bélyegző nem volt megfelelő. Azt állítja, hogy ezért nem is érvénytelen EUR.1 bizonyítványokról volt szó. A nigériai hatóságok a nem megfelelő bélyegző elhelyezésével csupán formai hibát vétettek, amelyet a felülvizsgált EUR.1 bizonyítványok utólagos kibocsátásával kiigazítottak.
- 31 Álláspontjának alátámasztásaként a Sandler kifejti, hogy a jelen ügyben az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikkében említett eljárás helyett az EUR.1 bizonyítványoknak az említett jegyzőkönyv 32. cikke szerinti utólagos ellenőrzését kellett volna elvégezni, hiszen a Cotonou-i megállapodás valamely részes államának illetékes hatóságai által eredetileg kiállított EUR.1 bizonyítványok érvénytelenségét nem lehetett volna egyoldalúan, ezen állam hatóságainak közreműködése nélkül megállapítani. Szerinte az EUR.1 bizonyítványnak az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke szerinti visszautasítása esetén az áruk preferenciális származása nem vitatható, legfeljebb az EUR.1 bizonyítványok szabályszerű kiállítása problematikus belső közigazgatási okokból. Mivel a HZA nem kért utólagos ellenőrzést az 1. sz. jegyzőkönyv 32. cikkének (1) bekezdése alapján, a Sandler szerint úgy kell tekinteni, hogy nem állt fenn kétség a preferenciális szabályrendszer tanúsítványának hitelességét illetően.
- 32 A HZA lényegében azzal érvel, hogy az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke a jelen esetben azért volt alkalmazható, mert az eredeti EUR.1 bizonyítványokon olyan bélyegző szerepelt, amely egyértelműen eltért a nigériai hatóságok által közölt lenyomatmintáktól. Az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikkében említett technikai hiányosságok súlyosabb esetekre vonatkoztak, mint az említett jegyzőkönyv 32. cikkében említett hiányosságok. A HZA ezenkívül kiemeli, hogy a használt bélyegző teljesen eltérő volt a közölt lenyomatmintáktól, és azokkal semmiféle hasonlóságot nem mutatott, így nem a megjegyzések 17. pontja szerinti, a közölt lenyomatmintáktól való olyan „eltérésről” volt szó, amely az EUR.1 bizonyítvány hitelességét illetően gyanúra adott volna okot. Az alapeljárásbeli jogvita tárgyát képező bélyegzőlenyomatok és a nigériai hatóságok által közölt lenyomatminták közötti eltérés annyira lényeges, hogy szerinte a preferenciális vámtétel alkalmazása elképzelhetetlen.
- 33 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita elbírálásához meghatározó jelentősége van azon kérdés megválaszolásának, hogy a HZA alappal hivatkozott-e a Sandler visszatérítés iránti kérelmének elutasításakor arra a tényre, hogy a 2454/93 rendelet 889. cikke értelmében visszatérítésre csak akkor van lehetőség, ha az a preferenciális vámtarifa, amely az áruk szabad forgalomba bocsátásakor hatályban volt, a visszatérítés iránti kérelem benyújtásakor még mindig hatályban van. Ha a 2454/93 rendelet 889. cikkével hasonló körülmények fennállása esetén nem ellentétes a visszatérítés, akkor az a kérdés merül fel, hogy valamely tagállam hatóságai az 1. sz. jegyzőkönyv 32. cikke alapján, utólagos ellenőrzés iránti kifejezett kérelem kibocsátása nélkül ellenőrizhetik-e és/vagy visszautasíthatják-e a valamely AKCS-állam által kiállított EUR.1 bizonyítványt,

ha ez utóbbi állam vámhatóságai eltérő bélyegzőt használtak a Bizottsággal korábban közölt mintától, és ennél fogva hivatalból megtagadhatják-e az importőrrel szemben a preferenciális vámtétel alkalmazását.

34 E körülményekre tekintettel a Finanzgericht München felfüggesztette az eljárást, és a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2454/93 rendelet] 889. cikke (1) bekezdése első albekezdésének második francia bekezdését, hogy az csak a visszafizetésre vonatkozó kérelem azon esetét szabályozza, amelynél valamely árut először a harmadik országokra vonatkozó vámtétel alkalmazásával bocsátanak szabad forgalomba, majd később kiderül, hogy a vámáru-nyilatkozat elfogadásának időpontjában tulajdonképpen csökkentett vagy nulla behozatali vámtétel (a jelen esetben preferenciális vámtétel) volt érvényben, amely azonban a visszafizetésre vonatkozó kérelem benyújtásakor már ismét megszűnt, következésképpen az időben korlátozott preferenciális tarifális jogszabály hatályának megszűnése nem róható fel az érintettnek a visszafizetésre vonatkozó kérelem benyújtásakor, ha a feladaskor biztosították a preferenciális vámtételt, és csupán az utólagos beszédéskor tagadta meg a hatóság a kedvezményt és alkalmazta a harmadik országokra vonatkozó vámtételt?

2) Úgy kell-e értelmezni a[z ...] 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdésének b) pontját, illetve 32. cikkét, hogy abban az esetben, ha az exportáló ország az [EUR.1 bizonyítványt] a Bizottsággal közölt bélyegzőlenyomat-mintától eltérő bélyegzőlenyomattal látta el, az importáló ország vámhatóságai kétség esetén ezt az eltérést a[z ...] 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett technikai hiányosságként kezelik, és így az exportáló ország vámhatóságainak közreműködése nélkül érvénytelennek nyilváníthatják az [említett] szállítási bizonyítványt?

3) A 2. kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

a) Akkor is alkalmazandó-e a[z ...] 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdésének b) pontja, ha a technikai hiányosságot a hatóság nem közvetlenül a behozatal során, hanem csupán a későbbi ellenőrzés során észleli?

b) Lehet-e úgy értelmezni a[z ...] 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (4) és (5) bekezdését, hogy a technikai hiányosság akkor tekinthető megszüntetettnek, ha az utólag kiállított [EUR.1 bizonyítvány] „Megjegyzések” rovatában ugyan nem szó szerint a[z ...] 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikkének (4) bekezdése szerinti megjegyzések egyikét jegyzik be, hanem csak annyit, ami azonban végeredményben azt fejezi ki, hogy a preferenciális igazolást utólag állították ki?

4) A 2. kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni a Vámkódex 236. cikkének (1) bekezdését, hogy a behozatali vámok nem jogszabály szerintiiek voltak, ezért azokat a 220. cikk (1) bekezdése ellenére szedték be akkor, ha az eredetileg használt [EUR.1 bizonyítványokat] az importáló ország vámhatóságai az exportáló ország vámhatóságainak közreműködése nélkül nem nyilváníthatták érvénytelennek?

5) Abban az esetben is, amikor a[z ...] 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke szerint utólag kiállított [EUR.1 bizonyítványt] nyújtanak be, a [...] 2454/93 rendelet 889. cikke miatt csak akkor van lehetőség az utólagosan beszédett és megfizetett behozatali vám visszafizetésére, ha a visszafizetésre vonatkozó kérelem időpontjában még érvényes a preferenciális vámtétel?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 35 Első kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy a 2454/93 rendelet 889. cikke (1) bekezdése első albekezdésének második francia bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az nem teszi lehetővé vám visszatérítés iránti kérelem benyújtását olyan esetben, amikor preferenciális tarifális elbánást kértek, amit az áruk szabad forgalomba bocsátásakor meg is adtak, és az importáló ország hatóságai csak később, a preferenciális tarifális rendszer lejártát és az általános vámtétel visszaállítását követően elvégzett utólagos ellenőrzés keretében szedték be a harmadik országból származó árukra alkalmazandó vámhoz képest fennálló különbözetet.
- 36 E tekintetben megjegyzendő, hogy miként arra egyebekben a kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelmében rámutat, a Vámkódex 236. cikke alkalmazása alóli, a 2454/93 rendelet 889. cikke (1) bekezdése első albekezdése második francia bekezdésében foglalt kivétel annak szövege szerint csak azokra az esetekre vonatkozik, amelyekben az árut a általános vámtétel alkalmazásával bocsátják szabad forgalomba, azonban később kiderül, hogy csökkentett vámtételt vagy vámmentességet lehetett volna igénybe venni, például valamely preferenciális rendszer alapján.
- 37 Következésképpen az alapeljárásbelihez hasonló esetekben, amikor preferenciális tarifális elbánást kértek, és azt az áruk szabad forgalomba bocsátásakor meg is adták, és az importáló ország vámhatóságai csak később, a preferenciális tarifális rendszer lejártát és az általános vámtétel visszaállítását követően elvégzett utólagos ellenőrzés keretében szedték be a harmadik országból származó árukra alkalmazandó vámhoz képest fennálló különbözetet, a 2454/93 rendelet 889. cikke (1) bekezdése első albekezdésének második francia bekezdése nem képezheti akadályát annak, hogy az említett különbözet visszatérítése iránt kérelmet nyújtsanak be.
- 38 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2454/93 rendelet 889. cikke (1) bekezdése első albekezdésének második francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem képezi akadályát vám visszatérítés iránti kérelem benyújtásának olyan esetben, amikor preferenciális tarifális elbánást kértek, amit az áruk szabad forgalomba bocsátásakor meg is adtak, és az importáló ország hatóságai csak később, a preferenciális tarifális rendszer lejártát és az általános vámtétel visszaállítását követően elvégzett utólagos ellenőrzés keretében szedték be a harmadik országból származó árukra alkalmazandó vámhoz képest fennálló különbözetet.

A második kérdésről, valamint a harmadik kérdés első részéről

- 39 Második kérdésével, valamint harmadik kérdésének első részével, amelyeket együttesen kell vizsgálni, az előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdésének b) pontját és 32. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy ha utólagos ellenőrzés során kiderül, hogy az EUR.1 bizonyítványt az exportáló ország vámhatóságai által közölt mintával nem egyező bélyegzővel látták el, az importáló ország vámhatóságai – az 1. sz. jegyzőkönyv 32. cikkében foglalt eljárás megindítása helyett – megtagadhatják e bizonyítvány elfogadását, és azt visszaadhatják az importőrnek abból a célból, hogy utólag kiadott bizonyítványt szerezzen be az e jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdése b) pontjában leírtak szerint.
- 40 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az 1. sz. jegyzőkönyv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében az exportáló ország vámhatóságai által kiállított EUR.1 bizonyítvány bemutatása eljárási előfeltételét képezte az AKCS-államokból származó áruk tekintetében a Cotonou-i megállapodás V. mellékletében leírt szabályrendszer szerinti kedvezmény megadásának.

- 41 Az 1. sz. jegyzőkönyv 31. cikkének (1) bekezdése egyébként előírta, hogy az EUR.1 bizonyítványokat az exportáló ország vámhatóságainak olyan bélyegzőjével kell ellátni, amelynek lenyomatmintáit azok előzetesen megküldték a Bizottságnak. Ugyanezen rendelkezés második francia bekezdése értelmében az EUR.1 bizonyítványok attól az időponttól kezdve voltak elfogadhatók a preferenciális elbánás alkalmazása céljából, amikor a Bizottság megkapta a szükséges információkat.
- 42 Nem vitás, hogy az alapeljárásbeli EUR.1 bizonyítványokon szereplő bélyegzők szemmel láthatóan nem egyeztek meg a nigériai hatóságok által korábban a Bizottsággal közölt lenyomatmintával, ráadásul e lenyomatminták 2003. július 1-jétől kezdve egészen a Cotonou-i megállapodás V. mellékletében leírt preferenciális szabályrendszer lejártáig, azaz 2007. december 31-ig érvényben voltak, és a nigériai hatóságok ezen időszak során nem küldtek semmiféle értesítést arról, hogy e minták változtak volna.
- 43 Ebből az következik, hogy az 1. sz. jegyzőkönyv 31. cikke (1) bekezdésének második francia bekezdése értelmében az importáló ország hatóságai semmiképpen sem fogadhatták volna el az olyan EUR.1 bizonyítványokat, mint amelyek az alapeljárás tárgyát képezik.
- 44 Ami az ilyen esetben az importáló ország hatóságai által követendő eljárást illeti, az 1. sz. jegyzőkönyv nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely kifejezetten leszűkítené egyrészt a jegyzőkönyv 16. cikkében leírt, másrészt az annak 32. cikkében leírt eljárás alkalmazási körét. Az említett jegyzőkönyv tehát úgy tűnik, hogy bizonyos mérlegelési mozgásteret enged az importáló ország hatóságai részére.
- 45 Az említett két eljárás közötti választásnál az 1. sz. jegyzőkönyvön és a megjegyzéseken kívül az ügy valamennyi körülményét figyelembe kell venni, ideértve a ténybeli elemeket is.
- 46 A megjegyzések egyébként, amelyek ugyan nem kötelező erejűek a tagállami hatóságok számára, de hasznos eszközt képeznek az 1. sz. jegyzőkönyv rendelkezéseinek egységes alkalmazásához, e tekintetben szintén nem tartalmaznak iránymutatást.
- 47 E megjegyzések 10. és 17. pontja ugyanis iránymutatásként szolgálhat az olyan hatóság által követendő eljárást illetően, amely a közölt mintától eltérő bélyegzőlenyomattal találja magát szemben. Az említett megjegyzések 10. pontja a „Bizottsággal még nem közölt, új bélyegző” használata esetén azt ajánlja, hogy a bizonyítványt adják vissza az importőrnek azért, hogy az be tudja szerezni az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti, utólag kiadott bizonyítványt. Ugyanezen megjegyzések 17. pontja viszont azt tanácsolja, hogy amennyiben a használt bélyegző „a közölt mintához képest eltéréseket mutat”, a bizonyítványt küldjék meg utólagos ellenőrzésre az exportáló ország hatóságainak, az 1. sz. jegyzőkönyv 32. cikkének alkalmazásával.
- 48 Ugyanakkor emlékeztetni kell arra, hogy a 10. pont nem utal az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdése és 32. cikke párhuzamos alkalmazásának lehetőségére, következésképpen – a Bizottság által írásbeli észrevételeiben állítottakkal ellentétben – azt erősíti meg, hogy e rendelkezések alkalmazási köre nem zárja ki egymást kölcsönösen. Az említett 10. pont ugyanis azt írja elő, hogy az importáló ország hatósága, amely visszaadja a bizonyítványt az importőr részére azért, hogy lehetővé tegye számára azt, hogy új bizonyítvány utólagos kiállítását kérje az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdése alapján, megőrzi annak fénymásolatát, többek között az 1. sz. jegyzőkönyv 32. cikke szerinti esetleges későbbi „utólagos ellenőrzés céljából”.
- 49 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az olyan jegyzőkönyv által bevezetett közigazgatási együttműködési rendszer, amely az Unió és valamely harmadik állam közötti megállapodás mellékletében a termékek származására vonatkozó szabályokat állapít meg, az importáló tagállamok és az exportáló állam hatóságai közötti kölcsönös bizalmon alapul, és az áruk származására vonatkozó jegyzőkönyv által létrehozott együttműködés csak úgy működhet, ha az importáló ország elismeri az exportáló ország jogszerűen végzett értékelését (lásd a C-409/10. sz. Afasia Knits Deutschland ügyben 2011. december 15-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-13331. o.] 28. és 29. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 50 Ugyanakkor a kölcsönös bizalom követelményét nem kérdőjelezi meg az a tény, hogy az 1. sz. jegyzőkönyv a körülményektől függően megengedi azt, hogy az importáló ország hatóságai válasszanak az e jegyzőkönyv 16. cikkében, illetve 32. cikkében foglalt két eljárás közül. Ugyanis – ellentétben a Sandler és a Bizottság által állítottakkal – mindkét eljárás az exportáló ország hatóságainak közreműködését igényli, az egyetlen eltérés csupán az, hogy e hatóságokkal az 1. sz. jegyzőkönyv 32. cikkében foglaltak alapján az importáló ország hatóságai veszik fel a kapcsolatot, az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikkében foglaltak alapján pedig az importőr. Mindkét esetben csak az exportáló ország hatóságainak beavatkozását követően részesíthetők az érintett AKCS-államból származó termékek a Cotonou-i megállapodás V. mellékletében leírt preferenciális rendszer szerinti kedvezményben. Így tehát az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke alapján az exportáló ország hatóságai állíthatják ki utólag – az exportőr kérelmében szereplő adatok ellenőrzését követően – az EUR.1 bizonyítványt. Hasonlóképp, az említett jegyzőkönyv 32. cikkében írt ellenőrzéseket is az exportáló ország hatóságai végzik el annak érdekében, hogy megerősítsék az EUR.1 bizonyítványok eredetiségét és a termékek származását.
- 51 Egyébként el kell vetni a Bizottság azon érvelését, miszerint az importáló ország hatóságai kizárólag akkor tagadhatják meg az EUR.1 bizonyítvány elfogadását, ha azt gyanítják, hogy új bélyegzők vannak hatályban, amelyeket velük a harmadik állam majd közölni fog, míg ha nem bíznak abban, hogy az új bélyegzőket velük közölni fogják, akkor nincs más választásuk, mint megindítani az 1. sz. jegyzőkönyv 32. cikke szerinti, utólagos ellenőrzésre irányuló eljárást. A gyakorlatban ugyanis az importáló ország hatóságai nem lennének képesek érdemben megkülönböztetni e két esetet.
- 52 Ami azt a kérdést illeti, hogy amikor a bélyegzőlenyomatok közötti olyan jellegű eltérést, mint az alapeljárás tárgyát képező, nem közvetlenül a behozatal időpontjában észlelik, hanem csak utólagos ellenőrzés alkalmával, az importáló ország hatóságai még mindig megtagadhatják-e az EUR.1 bizonyítvány elfogadását, és alávethetik-e az importőrt az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdése b) pontjában leírt eljárásnak, pontosítani kell, hogy az e rendelkezés értelmében vett „behozatal” fogalmát – amint arra a Bizottság is rámutatott – tágan kell érteni, és így az főszabály szerint kiterjed az importőr valamennyi kötelezettsége fennállásának megszűnéséig tartó időszak egészére.
- 53 Az 1. sz. jegyzőkönyv 23. cikke értelmében a származási igazolásokat ugyanis a vámhatóságoknak az importáló országban hatályos eljárási szabályok alkalmazásával – azaz olyan esetben, mint az alapeljárásbeli, különösen a Vámkódex szabályait követve – kellett bemutatni.
- 54 A Vámkódex 77. cikkének (2) bekezdése e tekintetben pontosította, hogy amikor a vámalakíságoknak (elektronikus) adatfeldolgozási eljárás alkalmazásával tesznek eleget, mint az alapeljárásbeli esetben is, a vámhatóságok eltekinthetnek az EUR.1 bizonyítványoknak a vámáru-nyilatkozattal egyidejű bemutatásától, azonban azokat az említett hatóságok rendelkezésére bocsátása céljából meg kell őrizni azért, hogy ők azokat később ellenőrizni tudják. A Vámkódex 16. cikke egyébként előírta, hogy az érintett személyeknek a hatályos rendelkezésekben előírt ideig, de legalább három naptári évig meg kell őrizniük az összes iratot és adatot, bármilyen formában (adathordozón) is tárolják őket, a Vámkódex 201. cikk (2) bekezdésével együttesen értelmezett 221. cikkének (3) bekezdése pedig a vámáru-nyilatkozat elfogadásától számított három évig tette lehetővé a vám kivetését.
- 55 E megfontolásokra tekintettel az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdése b) pontjában szereplő, „technikai okok miatt nem fogadták el a behozatalkor” fordulatot a jegyzőkönyv 23. cikkével és a Vámkódex 77. cikke (2) bekezdésével együttesen kell értelmezni, méghozzá úgy, hogy e fordulat arra az időpontra utal, amikor az importáló ország első alkalommal ellenőrzi ténylegesen – saját eljárási szabályainak megfelelően – az EUR.1 bizonyítványokat. Ennélfogva az említett fordulat egy esetleges utólagos ellenőrzés során is alkalmazható.
- 56 Következésképpen a második kérdésre, valamint a harmadik kérdés első részére azt a választ kell adni, hogy az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdésének b) pontját és 32. cikkét úgy kell értelmezni, hogy ha utólagos ellenőrzés során kiderül, hogy az EUR.1 bizonyítványt az exportáló ország vámhatóságai

által közölt mintával nem egyező bélyegzővel látták el, az importáló ország vámhatóságai – az 1. sz. jegyzőkönyv 32. cikkében foglalt eljárás megindítása helyett – megtagadhatják e bizonyítvány elfogadását, és azt visszaadhatják az importőrnek abból a célból, hogy ő utólag kiadott bizonyítványt szerezzen be az e jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdése b) pontjában leírtak szerint.

A harmadik kérdés második részéről

- 57 Harmadik kérdésének második részével az előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikkének (4) és (5) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az olyan EUR.1 bizonyítványt, amely a „Megjegyzések” című, 7. sz. rovatában nem az e rendelkezés (4) bekezdésében pontosan meghatározott megjegyzést tartalmazza, hanem egy olyan közleményt, amelyet végülis úgy kell felfogni, mint ami azt jelenti, hogy az EUR.1 bizonyítványt a jegyzőkönyv 16. cikkének (1) bekezdése alkalmazásával állították ki, olyan esetekben, mint az alapeljárás tárgyát képező, olyan utólag kiadott EUR.1 bizonyítványnak kell tekinteni, amelynek alapján az érintett áruk a Cotonou-i megállapodás V. melléklete által létrehozott rendszer kedvezményében részesíthetők.
- 58 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az 1. sz. jegyzőkönyv 14. cikke és 15. cikkének (7) bekezdése szerint az EUR.1 bizonyítványt főszabály szerint akkor kell kiállítani, amikor az áruk tényleges kivitele megtörténik, azért hogy azt az importáló ország vámhatóságainak be lehessen mutatni.
- 59 Az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikkének (1) bekezdése e szabály alól állapít meg kivételt azzal, hogy – kivételes jelleggel és a jegyzőkönyv 15. cikkének (7) bekezdésétől való kifejezett eltéréssel – megengedi az EUR.1 bizonyítványok kivitelt követő kiállítását, többek között olyan esetben, amikor bizonyítják, hogy az EUR.1 bizonyítványt kiállították, de azt a behozatalkor technikai okok miatt nem fogadták el.
- 60 Ebben az összefüggésben az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikkének (4) és (5) bekezdése előírja, hogy az utólag kiadott EUR.1 bizonyítványoknak a „Megjegyzések” rovatban az említett (4) bekezdésben pontosan meghatározott megjegyzések valamelyikét kell tartalmazniuk, nevezetesen az „utólag kiállítva” fordulatot.
- 61 Az alapeljárásbeli esetben viszont nem vitás, hogy bár a Sandler által azt követően bemutatott EUR.1 bizonyítványok, hogy a HZA megtagadta az általa eredetileg bemutatott EUR.1 bizonyítványok elfogadását, már a Bizottsággal közölt mintának megfelelő bélyegzővel voltak ellátva, a „Megjegyzések” rovatban nem az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (4) bekezdésében meghatározott fordulatot, hanem a „[helyettesítés] céljából kiadva” megjegyzést tartalmazták, a visszautasított EUR.1 bizonyítványok dátuma és száma mellett.
- 62 Kétségtelen, hogy ez utóbbi fordulat alapján arra is lehetne következtetni, hogy a Sandler által másodjára bemutatott bizonyítványokat az 1. sz. jegyzőkönyvnek a helyettesítő bizonyítványokra vonatkozó 18. cikke alapján állították ki.
- 63 Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság szerint a kiállító hatóság e megjegyzéssel alapvetően azt akarta jelezni, kellő pontossággal, hogy az utólagosan kiállított EUR.1 bizonyítványok az eredetileg kiállított, preferenciális rendszer szerinti bizonyítványok helyébe lépnek. Egyébiránt a Bíróságnak megküldött iratokból nem derül ki, hogy a Sandler vagy az exportáló ország hatóságai az 1. sz. jegyzőkönyv 18. cikkére akartak-e hivatkozni, illetve az sem, hogy e rendelkezés alkalmazásának feltételei teljesültek-e.
- 64 E körülményekre tekintettel az olyan EUR.1 bizonyítványokat, mint az alapeljárás tárgyát képezők, utólag kiadott EUR.1 bizonyítványoknak kell tekinteni, és ennél fogva azok ilyenként történő elfogadását az importáló ország hatóságai nem tagadhatják meg.

- 65 Így tehát az importáló ország hatóságai a releváns körülmények értékelését követően vagy kötelesek az új EUR.1 bizonyítványokat olyanokként elfogadni, mint amelyek az első körben benyújtott bizonyítványokon észlelt technikai hiányosságokat orvosolják, vagy – amennyiben megalapozott kétségeik vannak a szóban forgó dokumentumok eredetiségét, illetve az érintett termékek származását illetően – kötelesek megindítani az 1. sz. jegyzőkönyv 32. cikkében említett ellenőrzési eljárást.
- 66 A harmadik kérdés második részére tehát azt a választ kell adni, hogy az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikkének (4)–(5) bekezdését és 32. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha az importáló ország hatóságai megtagadják az olyan EUR.1 bizonyítványnak az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke alapján utólag kiadott EUR.1 bizonyítványként történő elfogadását, amely bár minden egyéb elemében megfelel az e jegyzőkönyv rendelkezései által előírt követelményeknek, a „Megjegyzések” rovatban nem az e rendelkezés (4) bekezdésében pontosan meghatározott megjegyzést tartalmazza, hanem olyan közleményt, amelyet végülis úgy kell felfogni, mint ami azt jelenti, hogy az EUR.1 bizonyítványt a jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdésének alkalmazásával állították ki. Az ezen okmány eredetiségét vagy az érintett áruk származását illetően felmerült kétség esetén e hatóságok kötelesek megindítani az említett jegyzőkönyv 32. cikkében említett ellenőrzési eljárást.

A negyedik kérdésről

- 67 Figyelembe véve a második kérdésre adott választ, a negyedik kérdésre nem kell válaszolni.

Az ötödik kérdésről

- 68 Az első kérdésre adott válasza tekintettel az ötödik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

- 69 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló – legutóbb a 2007. február 28-i 214/2007/EK bizottsági rendelettel módosított – 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet 889. cikke (1) bekezdése első albekezdésének második francia bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem képezi akadályát vámvisszatérítés iránti kérelem benyújtásának olyan esetben, amikor preferenciális tarifális elbánást kértek, amit az áruk szabad forgalomba bocsátásakor meg is adtak, és az importáló ország hatóságai csak később, a preferenciális tarifális rendszer lejártát és az általános vámtétel visszaállítását követően elvégzett utólagos ellenőrzés keretében szedték be a harmadik országból származó árukra alkalmazandó vámhoz képest fennálló különbözetet.**
- 2) **A Közösség nevében a 2002. december 19-i 2003/159/EK tanácsi határozattal jóváhagyott, egyrészről az afrikai, karibi és csendes óceáni államok, másrészről az Európai Közösség és tagállamai között 2000. június 23-án Cotonou-ban aláírt Partnerségi megállapodás V. mellékletében szereplő 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdésének b) pontját és 32. cikkét úgy kell értelmezni, hogy ha utólagos ellenőrzés során kiderül, hogy az EUR.1 szállítási bizonyítványt az exportáló ország vámhatóságai által közölt mintával nem egyező bélyegzővel látták el, az importáló ország vámhatóságai – az 1. sz. jegyzőkönyv 32. cikkében**

foglalt eljárás megindítása helyett – megtagadhatják e bizonyítvány elfogadását, és azt visszaadhatják az importőrnek abból a célból, hogy ő utólag kiadott bizonyítványt szerezzen be az e jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdése b) pontjában leírtak szerint.

- 3) Az említett 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikkének (4)–(5) bekezdését és 32. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha az importáló ország hatóságai megtagadják az olyan EUR.1 szállítási bizonyítványnak az 1. sz. jegyzőkönyv 16. cikke alapján utólag kiadott EUR.1 szállítási bizonyítványként történő elfogadását, amely, bár minden egyéb elemében megfelel az e jegyzőkönyv rendelkezései által előírt követelményeknek, a „Megjegyzések” rovatban nem az e rendelkezés (4) bekezdésében pontosan meghatározott megjegyzést tartalmazza, hanem olyan közleményt, amelyet végülis úgy kell felfogni, mint ami azt jelenti, hogy az EUR.1 szállítási bizonyítványt a jegyzőkönyv 16. cikke (1) bekezdésének alkalmazásával állították ki. Az ezen okmány eredetiségét vagy az érintett áruk származását illetően felmerült kétség esetén e hatóságok kötelesek megindítani az említett jegyzőkönyv 32. cikkében említett ellenőrzési eljárást.

Aláírások